

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, péntek 1910. szeptember 16.

210 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Hozzájárulási ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nyomda telefontszáma (sürgős esetekben) 932.

Országos tisztviselői kórház.

A magyar tisztviselő életben aránylag kevés számú humánus intézmény alakult. Számos egyesületünk van, melyek a tisztviselő-kar társadalmi erejének fejlesztését célozzák, ilyenek a tisztviselő egyesületek az „Állami tisztviselő orsz. egyesülete”, a Vármegyei tisztviselő egyesülete stb. Mindezek fényesen megállják helyüket kitűzött üdvös programjuk keretében, de egyik sincs abban a helyzetben, hogy bajba sodort tisztviselőknél, vagy ezek családján segíthessen. Szóval a legtöbb tisztviselő-alapítás beválhatik a maga céljainak szolgálatában, de soha sem juthatnak abba a helyzetbe, hogy a jobb sorsra érdemes tisztviselőcsaláddal szemben jótékonytárgyat gyakorolhasson.

Negyven éves állami szolgálatom során sok tapasztalatot szereztem arra nézve, hogy a tisztviselő család gyakran jut abba a helyzetbe, amikor a bajok egész sorozata szinte támadja meg, ámde megszámlolt fizetése egyéb kiadást, mint a megélhetést nem fedezvén, minden külön költség anyagi romlásba viszi. A legtöbb tisztviselő adósság ide vezethető vissza.

A legtöbb baj forrását az egészségháborítás képezi. Legdrágább kincsünk az egészség s éppen ez van megtámadva legtöbbször. Vagy a tisztviselő betegszik meg, vagy a családjában fordul elő. Múló bajoknál ez még nem nagy szerencsétlenség, mert házi kezelésben gyógyítható.

Ámde melyik az a család, hol valami szervi baj be nem fészkelné magát? Hány tisztviselő vagy családtagja jár-kezel kronikus bajával, melyet a házi kezelés talán soha meg nem gyógyít.

Sok tekintetben a tisztviselőcsalád sajátos helyzetben van. Intelligenciája és izlése nem engedi meg, hogy közkórházi ápolást vegyen igénybe, mely esetben azokkal az elemekkel kerülne össze, melyek a jó izlésre nem sokat adnak. Egy tisztviselő neje csak a legvégső esetben vonul a közkórházba, ahol esetleg valamelyik bukott nővel jut közös kórterembe. De ugyanilyen a vonatkozás, ha magát a tisztviselőt vagy valamelyik gyermekét viszi a balsors közkórházba. Még a fővárosban, sőt némely nagy városban csak tűrhetők az állapotok, de a vidék legtöbb helyén a kórházi kezeléstől tartózkodik az intelligens tisztviselő család.

Ettől eltekintve, a kórházviszonyok általában elszomorítottak. Hiszen köztudomású, hogy a közkórházak zsúfolva vannak és számos alkalommal azzal fogadják a beteget, hogy „nincs hely.”

Az „Országos Tisztviselői kórház” létesítését azonban nemcsak a felhozottak indokoják. Az orvostudomány halad. A tüdővész, a vér-

baj, diptheria, sarlach, női betegségek, rák bajok stb. az orvostudomány állandó vizsgálata képezik s ma is odáig haladt, hogy a jó kórházi ápolás sok embernek adta vissza az egészségét!

Ugyanígy vagyunk a sebészettel is. Tudjuk, hogy ma már a sebészet siet leggyorsabban a tökéletesség felé. Ezer és ezer ember jár-kezel olyan szervi bajjal, melytől egyetlen műtét meggyógyíthatja egész életére. Ámde ez a házi kezelésben szintén nehezen megy.

Több százezer tisztviselő család van Magyarországon, tehát fenttarthat egy „Tisztviselő kórházat”. Minden tisztviselő ha évenként csak egy-két koronát áldoz e célra, már akkor fenállhat a beteg számbajöhető megterhelése nélkül. Az „Országos tisztviselő kórház” nemcsak tisztviselői, hanem országos érdek, közérdek. Csak egészséges ember láthatja el hivatalát buzgóan, mint egészséges családfő élhet gondtalanul az ő feladatának.

Az országos tisztviselő kórházat fehéreket létesíteni kell. S meg is lesz. Hat hónapot szenteltünk a szervezkedésnek, hogy jövő év tavaszán már építhessünk és a legsürgősebben átadhassuk rendeltetésének.

Az országos tisztviselő kórház előkészítő bizottsága (Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.) arra kéri az érdeklődő tisztviselőket, szíveskedjenek levélben elmondani szíves véleményüket s közölni, hogy a végrehajtó bizottságban működni óhajtanak-e?

Vegyék t. kartársam figyelembe, hogy egy örök alkotásról van szó. Ma az egyiket üldözi valamelyik betegség, holnap másikat, idővel pedig megtalál mindnyájunkat. Csatlakozunk tehát a szép eszme köré s tegyük lehetővé, hogy a tisztviselő életben a századnak ezen legszebb szociális alkotása már a jövő évben átadható legyen rendeltetésének.

Tabódy József.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hír. Malomszegi Elek Pál udvari tanácsos, a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója, a Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság elnöke és a Fiumei Cserzőanyaggyár Részvénytársaság alelnöke ma Budapestről Fiuméba érkezett.

— Castua a fiumeiek ellen. Megirtuk, hogy Volosca község előjárósága a napokban horvát nyelvű átiratot intézett a fiumei városi tanácshoz, melyben kéri, hogy az egyesületi felvonulásokat, énekléseket betiltó 1908. évi rendelet helyezze hatályon kívül, mert ellenkező esetben kénytelen lenne megtiltani, hogy a fiumeiek voloscai területen zászlókkal és egyesületi jelvényekkel felvonulhassanak. Most arról értesülünk, hogy a castuai községi előjáróság hasonló tartalmú horvát nyelvű átiratot intézett rendőrségünkhöz.

Az átirat ügyében a tanács fog dönteni s valószínű hogy ezt is irattárba fogják helyezni a voloscai megkeresés mellé.

— A rappresentanza ülése. A városi képviselőtestület holnapután, pénteken délután négy órakor tartja meg a nyári szünet után első ülését. Az ülés napirendje a következő:

Bejelentések, indítványok és interpellációk, Paicurich városatyja lemondása, az új kaszárnya építési tervzetén eszközölt módosítások költségeinek fedezése, néhány telekvételi ügy, a Viále Deákon építendő átjáró ügye, a városháza épületének egy emelettel való felemeléséről szóló indítvány, katonai költségek fedezésére szükséges póthitel kérése, a kolera elleni intézkedések esetleges költségeire vonatkozó póthitel, a kórház 20,000 koronás előlege és a népszámlálás költségeinek fedezése szerepel.

— Bémálás Susákon. Vucsics Rókus zenggi püspök tegnap egyházmegyei körutján Grobnicoról Susákra érkezett, hogy az ottani és a tersattói iskolákat felülvizsgálja s ma a bémálás szentségét kiszolgáltassa. A püspököt ünnepies fogadtatásban részesítették az egyházi és városi hatóságok. Holnap Vucsics folytatja körutját Zengg felé.

— Munkások a felügyelőjük ellen. A molo lungon levő Lazzarus hajógyár munkásai hosszabb idő óta elégedetlenek voltak Krasni Jakab munkavezetőnek a munkásokkal szemben tanúsított bánásmódja miatt. Krasni a csoportjába tartozó munkásokkal indokolatlanul gorombáskodott s a valóságnak meg nem felelő jelzéseket tett róluk az igazgatóságnál. Tegnap reggel aztán elhatározták a munkások, hogy a gyár vezetésétől Krasni elbocsátását fogják követelni s amennyiben kérelmüket nem teljesítenék sztrájkba lépnek. A határozatot öt tagu küldöttség útján közölték az igazgatósággal s addig is a munkát felfüggesztették. A munkabeszüntetés azonban alig tartott néhány percig, mert mielőtt a munkavezető értesült a történetekről, önként kilépett a gyár kötelékből.

— A kapucinusok betörője beszámíthatatlan. Turk-Podlipnik ellen, aki a fiumei kapucinus templomba mint közöltük, betört és onnan értékes tárgyakat elvitt, folyik a vizsgálat. A rabló a betörésen kívül Zágrábban súlyosan megsebesítette Fotez detektívét, azonkívül merényletet akart elkövetni Grácban is az őt letartóztató detektív ellen, de ebben a rendőrkutya megakadályozta. Mint most értesülünk a fogház orvosai Turkot beszámíthatatlannak nyilvánították ezért Turkot Marburgból Grázba szállították egy elmegyógyintézetbe, ahol megfigyelés alá hejezték.

— Új étkezőhelyek a punto francoban. Meider Ignác vállalkozó, mint ismeretes, a szabad kikötő területén levő fa élelmiszeri barakkokat lebontatta s helyettük mintegy hatvanezer korona költséggel két diszes külsejű házat építtetett. Az egyik a Rudolf móló előtti térségen, a másik pedig a Mária Valéria móló közelében van. Az emeletes épületeket amerikai hűtökészülékkel, ételfelvonóval szerelték fel, a konyhahelyiségek falait pedig embermagasságban majolika burkolattal látták

el, hogy a konyhákat könnyen lehessen tisztán tartani. Az építkezésnél különös gondot fordítottak arra, hogy a helyiségek hényelmek, jól szellőztethetők legyenek s figyelemmel voltak a modern higienia követelményeire is. A földszinten a munkásosztály étkezőhelyiségei vannak elhelyezve, az emeleten pedig az uriközönség részére teritnek. Mint értesülünk, az éttermeket a napokban bocsájtják a közönség rendelkezésére. A Meider-féle étkezőházak iránt általános érdeklődés nyilvánul, mert a szabadkikötőben alkalmazott tisztviselők és munkások részére eddig nem volt alkalmas helyiség, ahol a rövid déli szünet alatt étkezhetek volna.

— **Veszedelemes tűz Susákon.** Ma éjjel kevéssel éjfél előtt a susáki boulevardon járókelők észrevették, hogy a Hodak József, az Ungaro-Croata tisztviselőjének tulajdonát képező barakkból sűrű füst tör elő. A barakkban egy korcsma s tekepálya is van. A tüzről értesítettek a susáki tűzoltóságot, mely azonnal a veszedelem színhelyére sietett. Mire azonban a tűzoltók odaértek, a barakk már lángokban állott s a tűz annyira elhatalmasodott, hogy az oltást már meg sem kísérelhették. A tűzoltók tehát csak arra szorítottak, hogy a veszedelmes elem továbbterjedését megakadályozzák. Közel két órai erős munka után ez sikerült is, mire a tűzoltók egy tűzország hátrahagyásával hazavonultak. A tűz színhelyén megjelentek a hatóság képviselői is, akik megállapították, hogy a tűz folytán mintegy négyezer korona kár történt. A tűz okát azonban eddig nem sikerült megállapítani.

A lobogó lánggal égő barakkot észrevették a kikötőnk előtt horgonyzó orosz hadihajókon is, ahonnan nagyszámu matrót rendeltek ki több tiszt vezetésével. Az oroszok, mihelyt a tűzhöz értek, azonnal hozzáfogtak a tűz oltásához s fáradozásuknak köszönhető, hogy sikerült a veszedelmes elemet elfojtani s a nagyobb bajt megakadályozni. Az orosz flotta előzékeny magatartása kellemes feltűnést kelt mindenütt s a késő éjjeli órákban is élénken tárgyalták az orosz matrótok lelkes fáradozását. Mint értesülünk, a susáki kerületi hatóság megleghangu köszönő levelet fog intézni Mankovskij admiralishoz.

— **Kilencven pár cipő.** Megirtuk, hogy a rendőrség letartóztatta Reich Malvinát, aki férjével együtt egy triezti kereskedőtől kilencven pár, ötszáz korona értékű cipőt rendelt s aztán a kifizetés előtt megszöktek és Fiuméba jöttek. Az asszonyt átadták az ügyészségnek, a görzi rendőrség pedig megindította a kiadatási eljárást. A férj a letartóztatás előtt Amerikába szökött s eddig nem érkezett felőle semmi hír.

— **A hamis utlevél.** Napokkal ezelőtt Fiuméba érkezett Répási János huszonhat éves gömörmezei fiatalember, aki Amerikába akart kivándorolni. Miután nem volt utlevele, megkérte egy Marafinski István nevű ismerőst, hogy szerezzen neki egy utlevelet. Marafinski szerzett is egy hamis utlevelet, amelyért husz koronát követelt a kivándorlótól. A kivándorlási szállóban azonban kiderült a turpisság, mire Répásit bekísérték a rendőrségre. Itt hét napi fogságra és husz korona pénzbüntetésének kitöltése után hazatoloncolják.

— **Az Adria-részvények áremelkedése.** Az Adria tengerhajózási társaság részvényei iránt tegnap élénk érdeklődés nyilvánult meg a tőzsdén s ennek hatása alatt árfolyamuk 522 koronáról 540 koronára emelkedett. A részvényeket jobbra a spekuláció vásárolta azokra a kedvező hírekre, amelyek mostanában a társaság szubvenciók szerződéseiről forgalomban vannak. Nagyon természetes, hogy ebből az alkalomból a fuzió hírek is szóba kerültek s a spekuláció még ilyen formában is kedvezően ítélte meg a társaság helyzetét. Akárhogy is lesz, annyi bizonyos — mondották a beavatottak — hogy a kormány a magyar kereskedelmi tengerészet fejlesztéséről szóló törvényjavaslata feltétlenül

előnyöket biztosít a társaságnak. A szubvenciók szerződéseket a kormány csak a késő őszi hónapokban készíti a parlament elé terjeszteni, de a tőzsde ime már előre 18 koronás áremelkedéssel honorálja a kedvező kilátásokat.

— **A hajók és a torpedópróbák.** Az „Előre” tengerészeti hatósági gőzösmű ma reggel egy vegyes bizottság ment ki a torpedógyárhoz. A bizottságban résztvettek a voloscai hatóság, a tengerészeti hatóság, a hajóstársaságok, a vízi járművek tulajdonosainak és az összes már érdekeltnek a képviselői, akik a Whitehead torpedógyár képviselőivel megállapították azt a határvonalat, amelyen kívül a vízi járművek szabadon közlekedhetnek, anélkül, hogy akadályoznák a torpedópróbákat, vagy magukat veszedelemnek tennék ki.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnap, részben a mai napon a következő hajók érkeztek: „Mihael Trojos” török vitorlás Sebenicoból üresen. „Theodora” török vitorlás Triestből üresen. „Delinda” osztrák vitorlás Triestből üresen.

Indult: „Andrássy” magyar gőzös Marseillebe 270 tonna fával, 20 tonna cukorral, 20 tonna paraffinnal és 10 tonna vegyes áruval. „Balaton” magyar gőzös Rotterdamba 450 tonna árpával, 70 tonna babbal és 150 tonna fával. „Barletta” olasz gőzös Bariba, 60 tonna fával és 20 tonna cukorral. „Split” osztrák gőzös Metkovicba 20 tonna kukoricával, 10 tonna fával és 65 üres hordóval.

— **A husz milliós kölcsön ügye.** Fiume város husz millió koronás kölcsön ügye teljes befejezést nyert, úgyhogy a tanács már meg is kezdte azokat az előmunkákat, amelyek a régebbi kölcsönöknek a husz milliós kölcsönből való konvertálásához szükségesek. Mint-hogy a kölcsön folyósításának most már semmi akadályja sincs, a tanács legközelebb hozzáfog a már megszavazott beruházási tervek megvalósításához.

— **Elítélt csavargó.** Skrinjarich Szaniszló krapinai illetőségű egyént a rendőrség már többször kitiltotta a város területéről, mert kisebb-nagyobb lopásokat követett el. Skrinjarics a kitiltás ellenére is visszatért a városba, egy detektív azonban felismerte s a rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták. A rendőrbíróság a csavargót tíz napi elzárásra ítélte s a büntetés kitöltése után illetőségi helyére toloncoltatja.

— **A medézmált cári ajándék.** Ismeretes az a feltűnést keltő lopás, mely a „Hohenlohe” osztrák gőzösmű történt. Az orosz cár ugyani értékes ajándékokat küldött Nikita montenegrói királynak megkoronáztatása alkalmából. Az ékszerekből azonban eddig ismeretlen teltek 32,500 korona értékű ékszereket vittek el, melyek egy kisebb ládában voltak elhelyezve. Tschermadoff gróf, a cár udvari futárja most levelet írt Londonból a nyomozó hatóságoknak, melyben a következő részleteket írja a lopásról:

Augusztus 27-én este kilenc órakor, mikor kabinjába visszavonult, egy idegent talált ott, aki aztán vele együtt utazott. Az utas kijelentette, hogy ő ékszerezakértő, mire ő az ékszerekből megmutatott néhányat. Amint a gróf az ékszereket tartalmazó kisebb ládát akarta előhozni, rémülten vette észre, hogy a kis láda hiányzik. Rögtön jelentette a parancsnoknak az esetet, de a hajón megindított nyomozás nem vezetett eredményre, mert a ládát nem találták meg. Azóta a cári kincsek tolvaját mindenfelé keresik, eddig azonban a hatóságok nem jutottak a vakmerő tolvaj nyomára.

— **Horvát papir a bécsi tőzsdén.** A Horvát Leszámitolóbank, amely a bécsi Länderbank érdekeltsége, már régóta tervezte részvényeinek a bécsi tőzsdén való bevezetését. Ebben az ügyben az intézet most megkeresést intézett a bécsi tőzsdetanácshoz, amelyben 20.000 darab 400 korona névértékű részvényének jegyzését kéri. A tőzsdetanács bizonyosan teljesíteni fogja a horvát pénzügyi intézet kérelmét.

— **x Dalma Dezső dr. fogorvos** utazásáról visszaérkezett és ismét megkezdte rendelését a Via Municipio 2. szám alatt.

— **Szállodaátvétel.** Förster Konrád, volt budapesti vendéglős ezúton is tudatja a közönséggel, hogy a „Bristol” szállodát, kávéházat és vendéglőt ma újból átvette.

Távirat ◀ Telefon

Bakteriológiai vizsgálatok.

BUDAPEST, szept. 15. A belügyminisztérium jelentése szerint a bakteriológiai vizsgálat újabb négy esetben állapította meg az ázsiai kolerát és pedig Vargás József csuzai, Schiatt Péter mohácsi, Menyhárt József dunaföldvári és Balog István kalocsai lakosoknál. A bakteriológiai állomás eddig huszonkilenc vizsgálatot tartott, melyek közül tizenöt esetben megállapította az ázsiai kolerát, három pedig még vizsgálat alatt áll.

Koleragyanus esetek a vidéken.

BUDAPEST, szept. 15. Pécsről, Bajáról, Szekszárdról és Ercsiből, amelyek, mint a Dunához közel eső helyek inficáltnak tekintethetők, koleragyanus megbetegedéseket jelentenek.

Koleragyanus utas a fővárosban.

BUDAPEST, szept. 15. A debreceni rendőrség táviratilag értesítette a főkapitányságot, hogy Horváth Andrásné debreceni asszony, aki koleragyanus körülmények között megbetegedett, a fővárosba utazott. Horvátnét a keleti pályaudvaron detektívek várták, akik kivitték őt a Szent Gellért kórházba. A vizsgálat eddig nem állapította meg a kolerát.

A szécsényi dráma tárgyalása.

BALASSAGYARMAT, szept. 15. Ma folytatták fokozott érdeklődés mellett Szőke Jenő dr., volt szécsényi ügyvéd bűnügyének tárgyalását. Szőke dr. az elmúlt éjjelt ébren töltötte s folyton hangosan zokogott, úgyhogy a bírónőr többször bement hozzá s nyugalomra intette.

A mai tárgyaláson először Bartos Mária szobaleányt hallgatták ki, aki elmondotta, hogy az említett napon, éjjel tizenegy óra felé látta Reöck Istvánt, amint a szobába ment s onnan csak reggel távozott el. Ezt azután elmondotta a nevelőnőnek s a szakácsnénak is. A nevelőnő viszont Szőke dr-t értesítette erről. Kijelenti, hogy ezt huszonnegyedikén Szőkének is elismerte előtte.

Az elnök ekkor azt a kérdést intézte a tanuhoz, hogy van-e tudomása arról, hogy Szőke dr.-nak viszonya volt a nevelőnővel?

Kenedi Géza dr. védő tiltakozott e kérdés feltevése ellen, mire

Szőke dr. károsnak nyilvánította ki, hogy őt léhának tüntetik fel. Követelte azonban, hogy saját érdekében ezt a kérdést tisztázzák.

Az elnök erre újból feltette a kérdést, a tanu azonban nem tudott erre vonatkozólag érdemleges választ adni.

A következő tanu Nagy Margit nevelőnő volt, akinek a kihallgatása egész délelőtt tartott.

A tárgyalás folyik.

Osztrák védekezés a magyarországi kolera ellen.

BÉCS, szept. 15. A községtanács mai ülésén elrendelte a Magyarországból érkező utasok megvizsgálását és dezinficiálását.

BÉCS, szept. 15. Az osztrák kormány a magyarországi kolera behurcolásának megállítására elrendelte, hogy a vasuti határállomásokon az egészségügyi kirendeltségek a Magyarországból érkező utasok megvizsgálását haladéktalanul megkezdjék.

Vonatkisiklás Abaujszánton.

ABAUJSZÁNTÓ, szept. 15. A kassa-hegyaljai helyiérdekű vasút egy vonata ma az itteni állomáson kisiklott és néhány vasutas megsebesült. Az utasokat a Kassáról érkezett két segélyvonat négy órai késéssel szállította el.

Körözött takarmánykereskedő.

BUDAPEST, szept. 15. Klein Gyula ipolyisági takarmánykereskedő ellen, aki öt ezer korona elsikkasztása után megszökött, a rendőrség köröző levelet bocsájtott ki.

A pápa nem beteg.

RÓMA, szept. 15. Milanói lapok ma riasztó híreket közöltek, hogy a pápa súlyosan megbetegedett. Ez a hír teljesen alaptalan. A pápa köztudomá szerint köszvényes, de baja nem gátolja az audienciákban és szokott módon végzi az egyház kormányzásának ügyeit.

Egy ügyvéd titokzatos eltűnése.

PRÁGA, szept. 15. Közel egy éve, hogy megszökött Prágából Goldschmidt téglagyáros 1 millió korona adósság hárrahagyásával. Ennek a csődnek sok jómódu ember lett az áldozata, többek között egy Matis dr. nevű keresett prágai ügyvéd is, aki egész vagyonát elvesztette. Matis ügyvéd hetek óta eltűnt. Rokonainak levelet írt, hogy az anyagi gondok elkeserítették életét és világgá megy. Azt hiszik, hogy az ügyvéd azóta öngyilkos lett.

Az orosz cionisták ellen.

ODESSZA, szept. 15. Az itteni zsidó egyházközség rabbiját, Avinoviczki Márkust a kormányzó rendeleire cionista törekvések miatt letartóztatták. A belügyminiszterium korrendeletet intézett az egyes kerületek hatóságaihoz, hogy a lehető legszigorubbann fojtassák el az orosz zsidók között lábrakapott cionista mozgalmat és oszlassanak fel minden cionista egyesületet.

A déli vasutasok**passzív rezisztenciája.**

BÉCS, szept. 15. A déli vasuti alkalmazottak bejelentették a vezérigazgatóságnak, hogy éjjelkor megkezdik a passzív rezisztenciát, mert követeléseiket nem teljesítették.

A kolera és a pestis.

SZENTPÉTERVÁR, szept. 15. Az utolsó huszonnégy órában ötvenkilenc új koleramegbetegedés történt, kilenc halálessel.

ODESSZA, szept. 15. Szeptember 9-éig Odesszában pestisben kilencvenhárom személy betegedett meg, 21 meghalt, 31 meggyógyult és 41 még gyógykezelés alatt van.

Az utóbbi időben megállapították, hogy nagyon sok zsákba csomagolt szállítmány érkezett ide. A zsákok tartalmául konyhafélszereleket vallottak be a fuvarlevelek. Tegnap felbontottak egy ilyen zsákot és döglött patkányokat találtak benne. Az orosz hatóságok ugyanis, díjakat tűztek ki a patkányok irtására. Valószínű, hogy ezek hurcolták be Odesszába a két veszedelmes járványt.

SZENTPÉTERVÁR, szept. 15. A Terezinowskán, Woronesk kormányzóságban kitört rendzavarásokról a következő újabb esetet jelentik: Egy földmives házában meghalt két gyermek. A hatóság el akarta különíteni a családtagokat, aminek azonban a falu egész lakossága ellenállott s megtámadta a hatósági közegeket. A csendőrség sorüzet adott a tömegre s többen meghaltak. A tömeg is lőtt a csendőrökre s több csendőr is elesett. A sebesültek száma negyvenkettő.

Az egyéves önkéntesi intézmény.

BÉCS, szept. 15. A mai reggeli lapok hírt adtak róla, hogy az osztrák-magyar közös hadseregben megszüntetik az egyéves önkéntesi intézményt. Illetékes helyen a Neue Freie Presse tudósítja arról értesül, hogy ez a hír nem felel meg a tényeknek.

Leégett kormányozható léghajó.

FRANKFURT, szept. 15. Ossból táviratozzák, hogy a „Zeppelin VI.“ nevű léghajó, a hátsó csónakban keletkezett benzinrobbanás következtében teljesen leégett. A személyzet közül hárman súlyos égési sebeket szenvedtek; az egyiknek a ruhája gyulladt meg és csak nagynehezen sikerült megmenteni.

A katasztrófa úgy történt, hogy a benzinmotor tartánya tisztogatás közben ismeretlen okból felrobbant. A tartányból rögtön lángnyelvek csaptak ki s nem lehetett már a katasztrófát megakadályozni, mert a vászonburkolat is tüzet fogott és tíz perc lefolyása alatt teljesen a tűz martalékává lett. Csupán a motorok maradtak sértetlenek.

A léghajónak Heilbromba közeléig volna indulnia, de mindjárt az elindulás után baj támadt a motoron, amit a motorok helyre akartak hozni. A katasztrófa, miután a léghajó le szállott a motor kijavítása közben történt.

Az elpusztult léghajó tizenkét társaságánál összesen 480,000 márkára volt biztosítva, de a léghajó maga 600,000 koronába került. A léghajóstársaság tehát 120,000 korona kárt szenved.

A „Zeppelin VI.“ már 24 kirándulást tett utasokkal, 80 nap alatt. Ez volt eddig a legellenállóbb Zeppelin-léghajó.

Szegedi óvintézkedések a kolera ellen.

SZEGED, szept. 15. A főkapitány elrendelte, hogy minden Szegedre érkező dunai hajó egészségügyi vizsgálatnak vetessék alá, a személyzet és az áruk pedig dezinficiáltassanak.

Hirdetéseinkre felhívjuk olvasóink figyelmét

„A Tengerpart“ előfizetési ára:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „
Egy óra 2 „

Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart“ szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell'Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM**Deák-korzó FIUME**

a pályaudvartól 3 percrenyire
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. :: Olcsó árak.
40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula
a Lloyd-étterem volt főpincére.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Üzlettárs kerestetik

10—12.000 korona tőkével, egy jól berendezett üzlethez, Évi jövedelem 5-6000 korona. Ajánlatok „Társ“ címen posterestante kéretnek.

Olcsó lakások új házban

január 1-ére. 3 szoba, fürdőkabin, 2 erkély, mosókonyha, ruhaszárító és nagy terrasse kilátással a tengerre, pormentes fekvéssel. Tudakozódni Mitrovich-féle ház, Via Risorta 342. II. em. balra.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVACS JÓZSEF jómírvű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazené.
TULAJDONOS:
ifjú BUDAI KÁROLY

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak helyt ad. !!!

VÉDJEJY ZSEBEN HORDHATÓ
LEGOLCSÓBB
KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Peralakban előállított limonádé

Egy adag 6 fillér. Főmestérből 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz.

Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad:
:: Készítette: **KERTÉSZ ERNŐ** Gyógyszerész
kristály limonádé gyára Szabadkán. Kapható mindenütt

Fiumei Ör- és Záró Intézet

Via Riva 2. - FIUME - Telef. 11-10

- Elvállal mindennemű feltügyeletet
- és pedig: villák, hajók, raktárak,
- telkek gyárok és mindennemű
- szabadon fekvő áru őrzését a
- :: legelőnyösebb feltételek mellet. ::

Bratovich G. N.

: elsőrendű könyvkötészete :

a Castello utca 9. számú Kucich házban van. Telef. sz. 766.

Rifogástalan munka. :-: Olcsó árak.

☛ Telefon 474. szám. ☛

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via del Mercato coperto 3. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelően berendezett fűszer és csemege üzletet nyitottam. Minden törekvésem oda irányul, hogy tisztelt vevőimet a legmesszebbmenő figyelmes kiszolgálásban részesítem. Raktáromon mindenkor friss és elsőrendű fűszer, csemege, bel- és külföldi sajtok, konzervek, friss töltésű ásványvizek igen előnyös áron kaphatók.

Tisztelt vevőim kényelmére mindenkor friss kenyeret is raktárou tartok az első fiumei kenyérgyár gyártmányaiból.

Szives pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel
Markovics S. fűszer- és csemege kereskedő.

Ujonnan épült!

BONVECCHIATI

:: szálloda és vendéglő ::

VELENCE

A Szt. Márk-tér közelében.

Villamos világítás. - Központi fűtés. - Elismert jó konyha.

Penzió borral naponként 10 lira. Szobák 2.50-től 3.50 liráig.

Puntigami sör klmérése. :: :: Tiszta, ficom ház.

Tulajdonosok:

FRATELLI SCATTOLA.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legújabb módszer szerinti arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállalhatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Via Governo 2. II. em.

Telefon 11-89.

VELENCE PENSION INTERNATIONAL.

Családi szálló és penzió 2 pernyire a Márkus-tértől. - Villanyvilágítás - Fürdő. Telefon 1386.

Teljes penzió 7 lirától. - Szobák 2 1/2 lirától feljebb.

Elismert jó konyha. Az egész éven át nyitva A magyar vendégek részére jár „A TENGERPART”.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

„OLLA”
bebizonyíthatólag a legjobb higiénikus Gummi külonleges seg.

2 évi jótállás.

VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.-

„Olla”-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.

Kapható Fiumében: a Prodám, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszerárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő és Papp Rudolf drogeriájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA” Gummi központól Wien II/297 Praterstr. 57

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üziete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árakban, szövött- és konfekció-árakban.

Bluzok, alsószojnyák, gyermek- és reformruhák, kötények, valamint férfi és női fehérmű. Nyakkendők, esernyők és sétabotok. Jutányos árak.

Szives pártfogást kér

:: LA GRASTA TAMÁS ::

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!

MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasuti állomással szemben

Legjobb minőségű kávéházi italok. - - - -

MAGYAR BOROK.

□ - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás. □

A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.

A n. é. közönség pártfogását kéri

KONRAD FERENC tulajdonos.

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási jutalékkal felvétetnek

„A TENGERPART” kiadóhivatalában Vicolo dell’ Ospedale, Wurzer-ház.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezulon felhívni

„MERCUR”

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékaról műintézetemet telefon utján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel

CHILKO JÓZSEF

a „MERCUR” könyvnyomda

tulajdonosa.

TELEFON 932

„A TENGERPART”

telefonszáma

229

Ha előfizetni akar, vagy hirdetni valója van hívja fel ezt a számot

229

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üveggészletek óriási raktára.

Szabad megtekintés. **78 kiállítási terem.** Magyar ügyvezető.

Első Fiumei Magyar

Karpitos és diszitó

Viale Deak 26 - FIUME - Viale Deak 26

Modern tükördívánok, szőnyegdíván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitó és angol börmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér

Garami József, utóda Eisler S. kárpitos.

NYOMATOTT CHILKO JÓZSEF „MERCUR” NYOMDAJÁBN FIUME

Varieté Hotel Susák

Estéknként elsőrendű művészi erök fellépte.

Minden hó 1-én és 15-én új műsor.

Belépti díj 1 kor. - Kezdeté 9 órakor.